

РЕШЕНИЕ

№ 31633

гр. София, 29.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в
публично заседание на 24.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **4487** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - 178 АПК.

Образувано е по жалба на Е. П., [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.2, чрез адв. Д. П. от САК, срещу Заповед № 5392 ПАМ - 364 от 27.04.2025 г., издадена от началник на 04 сектор при ООДЦ-СДВР, с която на основание чл.44, ал.1, вр. чл.41, т.2 от ЗЧРБ му е наложена принудителна административна мярка (ПАМ) „връщане до страната на произход“.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на обжалваната заповед, като издадена в противоречие с материалния закон и несъответствие с неговата цел. Визира се нарушение на чл.8 от ЕКПЧ. Сочи, че е сключил граждански брак с българска гражданка и има родено от брака дете. Претендира се отмяна на заповедта. Не се претендират разноски.

Ответникът началник на 04 сектор при ООДЦ-СДВР оспорва жалбата и излага доводи за законосъобразност на оспорваната заповед в писмена защита от 23.09.2025 г., чрез юрк. Д. И.. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, ведно с доводите на страните, съгласно чл. 235, ал.2 ГПК, във вр. с чл. 144, ал.1 АПК, от фактическа страна установи следното:

Установява се от докладна записка № УРИ 5392р-303 от 27.04.2025 г., че на 27.04.2025 г. е получен сигнал от дежурен служител на ОДЦ-СДВР за това, че около 10:00 часа, на метростанция „Бели Д.“ е установен чужд гражданин с изтекъл срок на пребиваване Република България, който се представил като Е. П., [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А.. При направена идентификация на място, с мобилно устройство в AFIS система е установено, че лицето няма

предишна регистрация. Установено е, че чуждият гражданин е имал разрешение за пребиваване, валидно до 07.09.2022 г., след което не е предприел действия за продължаване на срока на пребиваването си или напускане на територията на страната, като е останал за пребивава незаконно. При проведена беседа с него служителите на СДВР няколкократно са установили, че същият не съобщава действителни факти относно местопребиваването и местоработата си. Същевременно, заявил, че няма да ес върне в страната си на произход, а ще се укрие и замине за 3. Европа. Направено е предложение спрямо него да бъде издадена заповед за налагане на ПАМ по чл.41, т.2, вр. чл.44, ал.1, ал.6, ал.8 и ал.10 от ЗЧРБ.

Издадена е оспорената Заповед № 5392 ПАМ - 364 от 27.04.2025 г., издадена от началник на 04 сектор при ООДЦ-СДВР, с която на Е. П. на основание чл.44, ал.1, вр. чл.41, т.2 от ЗЧРБ е наложена принудителна административна мярка (ПАМ) „връщане до страната на произход“.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Оспорената заповед е съобщена на 27.04.2025 г. и оспорена с жалба от 28.04.2025 г. - в срока по чл.149, ал.1 АПК, срещу подлежащ на оспорване пред съд индивидуален административен акт по чл.46, ал.1 от ЗЧРБ и от надлежно легитимирано лице – адресат на акта, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

При служебна проверка за законосъобразността на процесната заповед, на основание чл.168 от АПК, на всички основания по чл.146, т.1-5 от АПК, съдът намира, че същата е издадена от компетентен орган, при съблюдаване разпоредбата на чл.44, ал.1 от ЗЧРБ, надлежно упълномощен със Заповед № 513з-9426 от 26.12.2018г. на директора на директора на СДВР и удостоверение рег. № 513р-48932 от 09.05.2025 г. на СДВР, според което издателят на заповедта И. И. Р. заема длъжност началник на 04 сектор (главен оперативен дежурен) към отдел „Оперативен дежурен център“ при СДВР, вкл. към 27.04.2025 г.

Съдът намира, че оспорената заповед е немотивирана, като издадена без да са спазени императивните разпоредби на чл. 44, ал.2 от ЗЧРБ и без да са изложени мотиви за визираните в същата норма обстоятелства. Това не дава възможност на съда да извърши преценка за съответствие на наложената мярка с целта на закона и дали с нея не се засяга в недопустима степен правото на жалбоподателя по чл.8 от ЕКПЧ.

Органът е наложил принудителната административна мярка, като се е позовавал на чл.41, т.2 от ЗЧРБ. Съгласно тази разпоредба връщане се налага, когато чужденецът не напусне страната до изтичане на разрешения му срок или в сроковете по чл.39б от ЗЧРБ, какъвто срок за доброволно връщане не е предоставен на чуждия гражданин. Това прави заповедта незаконосъобразна, като издадена в противоречие с материалния закон.

Обжалваната заповед е издадена и при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Разпоредбата на чл. 44, ал. 2 ЗЧРБ задължава органа при налагане на принудителната мярка да отчита комплекс от фактори - продължителност на пребиваването, категориите уязвими лица, семейно положение и съществуващи семейни, културни и социални връзки с държавата по произход, започнали производства за предоставяне на особена закрила. Безспорно тази разпоредба не присъства като правно основание в заповедта, още в по-малка степен органът е отчел комплекса от фактори по чл.44, ал.2 от ЗЧРБ преди налагане на мярката. От събраните по делото доказателства, в това число и свидетелските показания, които макар и дадени от лице, в близки отношения с жалбоподателя напълно кореспондират със събраните писмени доказателства, се установява, че целият съзнателен живот на жалбоподателя е преминал в България. Тук е завършил образованието си, тук са роднините му и всичките му познати и приятели. Семейните, културните и социалните връзки на

жалбоподателя със страната му на произход не са изследвани и обсъждани от органа. Според съда, на основание чл.142, ал.2 от АПК следва да се съобразят и следните релевантни към случая на чуждия гражданин обстоятелства – сключен на 09.05.2025 г. граждански брак с българска гражданка и роденото от брака дете.

Релевантният съюзен акт, приложим в настоящия случай, е Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16.12.2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите-членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни. Съгласно Съображение 5 от Преамбюла на Директивата тя установява хоризонтален набор от правила, приложими спрямо всички граждани на трети страни, които не отговарят или са престанали да отговарят на условията за влизане, престой или пребиваване в държава-членка. В чл.1 от Директивата са определени общите стандарти и процедури, които се прилагат в държавите-членки по отношение на връщането на граждани на трети страни, които са в незаконен престой. Следователно директивата определя минималния комплекс от стандарти и процедури, които всяка от държавите-членки е длъжна да прилага в отношенията си с граждани на трети страни, които са в незаконен престой на нейната територия. Отклонения от тези стандарти и процедури са допустими само, доколкото са предвидени в самата директива, което с оглед на нейното съдържание, означава доколкото са предвидени в чл. 4, който в §3 предвижда възможност държавите да приемат разпоредби, позволяващи по-благоприятно третиране, доколкото то е съвместимо с директивата, но не позволява по-строги стандарти от установените с нея (в т.см. решение на Съда на ЕС от 28.04.2011г. по дело Н. El D. (S. K.) C-61/11 PPU, § 31 и 32). В Съображение 6 от Преамбюла на Директивата изрично е посочено, че решенията на компетентните органи за прекратяване на незаконния престой следва да се вземат индивидуално и въз основа на обективни критерии, което означава, че незаконният престой не следва да е единственото обстоятелство, което трябва да се взема предвид. В Съображение 13 изрично е посочено, че използването на принудителни мерки следва да бъде подчинено на принципите на пропорционалността и ефективност на предприеманите мерки и преследваните цели. Тези принципи изрично са посочени в чл.8, §4 и чл. 11, §2, определящи допустимите мерки - забрана за влизане и извеждане. Следователно стандарт при прилагане на мерките, освен посочените по-горе принципи на индивидуален подход при определяне на мярката, на принципите са пропорционалност и ефективност, са и основните права на Съюза /в този смисъл е решение по адм.д.№13868/2010г.на ВАС/.

Съобразеното тълкуване на националните норми с разпоредбите на Директива 2008/115/ЕО налага извод, че при установяване на визирания в разпоредбата на чл.41, т.2 от ЗЧРБ правопораждащ юридически факт органът е длъжен да извърши преценка и на обстоятелствата по чл.44, ал.2 от ЗЧРБ, в светлината на принципите са пропорционалност и ефективност и на основните права на Съюза, и едва в съответствие с тези изводи да прецени да наложи или не мярката и съответно какъв да бъде нейният размер. Изброените в чл.44, ал.2 от ЗЧРБ обстоятелства не следва да се приемат като лимитативно определени. С оглед на посочените по-горе стандарти, приети в съюзния акт, органът е длъжен да обсъди и всеки друг факт, който би имал отношение към налагане на мярката при спазване на принципите за индивидуално взето решение, за пропорционалност и ефективност. Подобна преценка в случая не е направена, което обосновава материална незаконосъобразност на оспорения акт.

На следващо място, за да е законосъобразен постановеният индивидуален административен акт, с оглед изискванията на националното законодателство – чл.59, ал.2, т.4 от АПК, органът следва да изложи фактически основания не само за обективния правопораждащ факт, но и досежно релевантните факти, определящи съдържанието на визирания в чл.44, ал.2 от ЗЧРБ

обстоятелства. Неизлагането на фактически основания, съответно невъзможността те да бъдат извлечени от доказателствата по делото, не дава възможност на съда да извърши контрол за законосъобразност на мотивите на административния орган, които имат отношение не само към размера на мярката, но и към нейната основателност. В конкретния случай, административният орган първо, не се е позовал въобще на нормата на чл.44, ал.2 от ЗЧРБ и второ, въобще не е обсъждал посочените в нея релевантните факти като

Съгласно чл.35 от АПК актът се издава след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на заинтересованите страни. Видно от доказателствата по делото, органът не е изпълнил това свое задължение, с което е допуснал съществено процесуално нарушение.

От друга страна, наложената принудителна административна мярка накърнява едно от основните права на човека - правото на зачитане на личен и семеен живот, регламентирано в Конституцията на Република България /чл.32, ал.1, в чл.8 от ЕКПЧ и Директива 2008/115/ЕО. По делото е установено, че жалбоподателят е сключил граждански брак с българска гражданка, от който е родено дете. Действително, ЕКПЧ не гарантира правото на пребиваване на чужди граждани в приемащата държава, но в конкретния случай отказът засяга основни права по чл.8 от ЕКПЧ на граждани на Европейския съюз – съпругата и детето на чуждия гражданин. Тези обстоятелства се установяват и от показанията на разпитан по делото свидетел, според които съпрузите са принудени да се виждат в чужда държава – С..

Съдебният контрол върху акта за налагане на ПАМ включва и проверка за съответствието му с един от основните принципи на административното право, установен в чл. 6 от АПК, а именно - принципа на съразмерност при упражняване на правомощията на административните органи. В нарушение на визирания принцип и на препоръката в Съображение 6 от Преамбюла на Директивата за връщане процесната ПАМ е наложена единствено при установено незаконно пребиваване на чуждия гражданин в Република България, без да се съобразят редица релевантни обстоятелства по чл.44, ал.2 от ЗЧРБ. Изложеното съставлява нарушение и на принципа на съразмерност, който налага изследване на въпроса дали с акта и неговото изпълнение се засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава (чл.6, ал.2 АПК). Това означава, че преценката на обстоятелствата по чл.44, ал.2 ЗЧРБ и принципът на пропорционалност за всеки отделен случай могат да изключат прилагането на мярката, както е в настоящия казус. (В този смисъл е и Решение № 6269 от 07.05.2012 г. по адм. д. № 2157/2012 г., VII отд. на ВАС).

С оглед на изложеното оспорената заповед, като постановена при липса на мотиви, неправилно приложение на материалния закон, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и в несъответствие с целта на закона, се явява законосъобразна и следва да бъде отменена.

С оглед изхода на спора и липсата на заявена претенция от жалбоподателя за присъждане на разноски, в настоящето производство такива не следва да бъдат присъждани.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, Първо отделение, 69-ти състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на Е. П., [дата на раждане] , ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., със съдебен адрес

[населено място], [улица], ет.2, чрез адв. Д. П. от САК, Заповед № 5392 ПАМ - 364 от 27.04.2025 г., издадена от началник на 04 сектор при ООДЦ-СДВР, с която на основание чл.44, ал.1, вр. чл.41, т.2 от ЗЧРБ му е наложена принудителна административна мярка „връщане до страната на произход“.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението му на страните.

СЪДИЯ: